

Lynne Neagle AS/MS
Y Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant
Deputy Minister for Mental Health and Wellbeing

Ein cyf/Our ref MA/LN/0936/22

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Russell George AS
Cadeirydd y Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN

07 Mehefin 2023

Annwyl Russell

Rwy'n ysgrifennu i roi diweddariad i chi ar sail yr argymhellion yn adroddiad 'Busnes Pawb' sydd i'w weld yn Atodiad A.

Mae'r Pwyllgor yn gwybod bod atal hunanladdiad yn brif flaenoriaeth i mi. Ar 2 Mawrth 2023, cynhaliwyd Cynhadledd Genedlaethol ar Atal Hunanladdiad a Hunan Niweidio yn Neuadd y Ddinas Caerdydd. Roedd y gynhadledd, a drefnwyd gan Gydweithrediaeth y GIG mewn partneriaeth â Llywodraeth Cymru, Prifysgol Abertawe a Gwella Cymru yn llawn i'r ymylon. Roeddwn yn falch iawn o gael siarad yn y digwyddiad pwysig hwn er mwyn ail-gadarnhau ein hymrwymiad i atal hunanladdiad a hunan-niweidio yng Nghymru. Roedd y digwyddiad yn cynnwys rhestr o siaradwyr amlwg gan gynnwys yr Athro Ann John (Prifysgol Abertawe), yr Athro Louis Appleby (Athro Seiciatreg ym Mhrifysgol Manceinion a Chyfarwyddwr yr Ymchwiliad Cyfrinachol Cenedlaethol i Hunanladdiad a Diogelwch mewn Iechyd Meddwl) Yr Athro Rory O'Connor (Athro Seicoleg Iechyd ym Mhrifysgol Glasgow) a Dr Rosalind Reilly (Ymgynghorydd Iechyd mewn Iechyd Cyhoeddus, Iechyd Cyhoeddus Cymru). Yn hollbwysig, roedd y siaradwyr hefyd yn cynnwys pobl â phrofiad byw, ac roeddem yn ffodus i allu clywed gan Emma O'Sullivan, o'r DPJ Foundation; Elusen Iechyd Meddwl yn y Byd Amaeth a Dr Simon Jones, Cadeirydd Fforwm Atal Hunanladdiad a Hunan-niweidio Gogledd Cymru. Roedd y digwyddiad yn llwyddiant ysgubol, a bydd adroddiad y gynhadledd yn sylfaenol i lywio ein gwaith i ddatblygu'r olynydd i Siarad â Fi 2.

Ar 28 Hydref 2022 lanswyd ein canllawiau drafft 'Ymateb i bobl sydd wedi dioddef profedigaeth hunanladdiad, pobl sydd wedi dod i gysylltiad â hunanladdiad a'r rhai mae hunanladdiad wedi effeithio arnynt'. Llywiwyd y canllawiau ar ôl edrych ar anghenion a phrofiadau'r bobl sy'n byw â phrofedigaeth oherwydd hunanladdiad yng Nghymru, yn dilyn ymarfer gwrandao a oedd yn archwilio'r gwahanol gyfnodau yn y broses alaru pan fyddant yn cysylltu â gwasanaethau statudol neu wirfoddol. Nod y canllawiau yw sicrhau bod gwasanaethau yn darparu ymateb mwy tosturiol.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaethlynne.neagle@llyw.cymru
Correspondence.Lynne.neagle@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Daeth yr ymgynghoriad i ben ar 20 Ionawr a chafwyd 38 o ymatebion. Mae'r Grŵp Gorchwyl a Gorffen Cenedlaethol ar gyfer y ddogfen ganllawiau bellach wedi ailymgynnull, ar ôl i'r ymgynghoriad gau, a bydd yn ail-ffocysu fel grŵp gweithredu. Bydd y grŵp hwn yn gweithio i sicrhau bod yr ymatebion o'r ymgynghoriad yn mynd i ddogfen ddiwygiedig, ar gyfer ei chyhoeddi'n derfynol. Byddant hefyd yn gweithio ar weithredu'r systemau a ddisgrifir ynddo, gan barhau i weithio ar y cyd â'r asiantaethau perthnasol, a chydag arbenigwyr drwy brofiad.

Mae swyddogion hefyd yn cwblhau'r fanyleb i gomisiynu'r Gwasanaeth Cyswllt Profedigaeth Hunanladdiad Cenedlaethol. Mae'r gwaith hwn wedi cymryd mwy o amser na'r disgwyl oherwydd materion rhannu data, ond rwy'n disgwyl i'r broses gaffael ddechrau yn fuan.

Ers ein diweddariad diwethaf, mae Grŵp Strategol Atal Hunanladdiad Trawslywodraethol wedi cwrdd ar ddau achlysur arall. Roedd y cyfarfod ym mis Tachwedd 2022 yn canolbwyntio ar sicrhau ymateb cydgysylltiedig i'r argyfwng costau byw yn ogystal ag atal hunanladdiad mewn ysgolion ac ym maes trafniadaeth. Canolbwynt y cyfarfod ar 17 Ebrill 2023 oedd cryfhau'r trefniadau ymateb aml-asiantaeth ar unwaith yn dilyn hunanladdiad tebygol.

Fel yr oeddwn wedi rhoi gwybod yn fy diweddariad diwethaf i'r Pwyllgor, rydym bellach wedi trawsnewid y seilwaith atal hunanladdiad a hunan-niweidio yng Nghymru ers adroddiad Pwyllgor Busnes Pawb. Bydd y trawsnewidiad hwn, ynghyd â datblygu'r strategaeth olynol a'r gwaith parhaus dan arweiniad y cydlynnydd atal hunanladdiad cenedlaethol yn cyflawni'r themâu allweddol ar draws argymhellion y Pwyllgorau. Hoffwn eich sicrhau felly y bydd yr argymhellion yn parhau i lunio'r gwaith ar atal hunanladdiad a byddwn yn croesawu trafodaeth gyda chi am fformat diweddariadau yn y dyfodol.

Hoffwn ddiolch i'r Pwyllgor am ei ffocws parhaus ar atal hunanladdiad a hunan-niweidio.

Lynne Neagle AS/MS

Y Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant
Deputy Minister for Mental Health and Wellbeing